

Izhaja vsak četrtek in stane po pošti pošiljan letno Din 52, polletno Din 26, trimesečno Din 13. Naročnina se pošilja v naprej na upravo lista: »Narodni Gospodar« v Mariboru, Frančiškanska ul. 14.

Poštnina plačana v gotovini.

Posameznica številka stane 1.50 Din.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Isti se ne vračajo. Cene oglasov po dogovoru, za večkratne oglase primeren popust. Otvorjene reklamacije po poštne prost. Ček. račun poštne urada Ljubljana št. 13.860.

NARODNI GOSPODAR

ORGAN NARODNE RADIKALNE STRANKE ZA MARIBORSKO OBLAST.

7. številka.

MARIBOR, dne 14. avgusta 1924.

1. letnik.

Ne bodimo omahljivi!

Že večkrat se je zgodilo, da je bila NRS v svojem delovanju potisnjena v ozadje in da je morala stopiti v opozicijo.

V tej vlogi je NRS izvrševala nadzorovalno nalogo nad vladno večino. Te dolžnosti bo NRS izpolnila marljivo in vestno tudi v sedanjem položaju, ker je ojačena po častni preizkušnji, katero je na tako sijajen način prestala v 3 dnevnih sejah širšega glavnega odbora.

Nepričakovano je nastopila sprememba v narodni skupščini v Beogradu in to začasno spremembo izrabljajo danes naši nasprotniki proti nam, češ, da je stranka poražena in da v državi nikdar več ne bi prišla na krmilo. Naše pristaše in čitatelje moramo zaradi te gonje proti naši stranki opozoriti na to, da so vse te trditve le pobožne želje naših nasprotnikov, katere se nikdar ne bodo izpolnile.

Baš v opoziciji bo imela NRS prilike dovolj, da bo natanko prereševala in pretehtala današnje razmere v državi in v posameznih pokrajinah in da si bo pridobila novih misli in izdelala novih načrtov za nadaljno delovanje v onem trenutku, ko bo zopet poklicana, da s svojimi preizkušenimi in v politiki praktično izvežbanimi voditelji popravi vse one pogrške, katere se bodo zgodile za časa sedanjega protidržavne vlade.

Naj naši nasprotniki govorijo, karkoli hočejo: zgodovinsko resnico pa morajo priznati, da je bila NRS izmed vseh političnih strank edina udeležena po svojih prvobornih in ustanovitvi in ohranitvi bivše kraljevine Srbije in naše sedanje države.

Posebno smešno se zdi človeku, če vidi naše nasprotnike v pozici velike stranke, katera našo NRS porogljivo imenuje strančico. NRS ima v narodni skupščini sedaj 106 poslancev in ako bi se vršile volitve, bi številčno ojačena prišla iz volilne borbe v narodno skupščino, ker so se skoraj v vseh volilnih okrajih in v posameznih okrožjih zboljšale njene pozicije.

Naši nasprotniki imajo v narodni skupščini v Beogradu 21 poslancev, t. j. torej ravno eno petino poslancev NRS in že s tem računskim vzgledom je osmešena in ovržena njihova trditev, ki pade v prazen nič v onem trenutku, ko se še k temu računskemu primeru privrže dejstvo, da ti poslanci, ki mimogrede rečeno, nikdar več v Sloveniji s takim številom v volilni borbi ne bodo prodrli, tekem 5-letne dobe volilcem niso mogli pokazati niti najmanjšega uspeha, doseženega na račun vseh onih velikih obljub, s katerimi so za časa volilne borbe meseca marca 1923 naravnost obsipali volilce in pristaše.

V sedanjem izpremenjenem političnem položaju ni najti prav nikakega vzroka za malodušnost, omahljivost in brezbriznost, ker je sedanja vlada po svojem notranjem značaju le kratkodobnega pomena in ker bodo zopet prišle na krmilo stranke, ki strogo izvajajo Vidovdansko ustavo in zastopajo stališče narodnega in državnega edinstva.

Nasprotniki se bodo morda tu in tam šopirili in se v svesti si sedanjega političnega položaja obnašali ošabno ter v zapostavljanju in zasmehovanju kazali našim pristašem svojo politično moč.

Taki slučajni so se pa dosedaj v političnem življenju vedno le maščevali v škodo tiste stranke, ki jih je vpeljala v politično življenje in zaradi tega smo trdno uverjeni in prepričani, da naši nasprotniki s svojim hujskanjem proti NRS v naši mariborski oblasti med našimi pristaši ne bodo našli zaželjenega uspeha! Ne bodite omahljivi in malodušni!

Zavedajte se velike zgodovine NRS v preteklosti in njenega visokega poslanstva, katero jo zopet čaka v najbližji bodočnosti! Nasprotnikom ne kazite strankarske zagrizenosti in nestrpnosti, temveč spoštujte tudi njihovo prepričanje, pri tem pa zahtevajte tudi od nasprotnikov, da se na enako pošten in prizanesljiv način proti vam obnašajo in vas baš zaradi tega spoštujete, ker ste pristaši najmočnejše državotvorne NRS.

Grozovita nesreča v Krmelju.

V soboto dne 2. tm. se je zgodila v Krmelju pri št. Janžu na Dolenjskem velika nesreča, ki je zahtevala 9 človeških žrtev. Okoli pol šestih se je vsul dež in pričelo je tako liti, da je vsled hudega naliva bila uničena električna centrala v Krmelju ter so ti silni nalivi vdrli tudi v rudniške rove. V rovih se je nahajalo 12 rudarjev, ki so postali žrtev te strašne katastrofe. Rešilni oddelek je prispel takoj na lice mesta. Ranjenci so bili prepeljani v bolnico v Ljubljano.

Naše mnenje o izjavi nove vlade.

V prvi seji narodne skupščine v Beogradu dne 6. avgusta t. l. je podal predsednik sedanje vlade g. Ljuba Davidović takoimenovano vladno deklaracijo, ki je bila predmet ostre obsodbe, katero so o njej izrekli vsi opozicijski govorniki, osobito pa bivša ministra in poslanca NRS gg. dr. Marko Tričković in dr. Milan Srškić. Vladna izjava je v marsikaterih točkah zelo značilna in odgovarja po svoji bistveni vsebini programu in načelom vseh onih protidržavnih strank, katere so zastopane v sedanji vladi. Zanimivo je na primer, da hoče sedanja vlada pomiriti razburjene duhove v naši državi, in to v času, ko so njeni prijatelji ubili srezkega načelnika v Metkoviću in ko glavno glasilo opozicijskega bloka »Slobodni Dom« v Zagrebu o južni Srbiji trdi, da ni sestavni del naše države temveč sestavni del Bolgarske, in ko Radićev poslanec M. Došen v listu »Balkanska federacija« na Dunaju kričavo trobi v široki svet, da se mora južna Srbija na vsak način odcepiti od naše države, ker je njena pripadnost k Bolgarski po njegovih trditvah v zgodovini utemeljena.

V vladni izjavi govorijo sedanji ministri tudi o tem, da hočejo zgraditi skupno hišo za vse Jugoslovane, medtem ko v izjavi spretno molčijo o veliki ideji narodnega in državnega edinstva Srbov, Hrvatov in Slovencev. Sedanja vlada hoče pobijati tudi korupcijo, in v istem času, ko g. Davidović tej korupciji napoveduje najostrejši boj na nož, kliče baš on v vlado ljudi, kateri so v celi državi znani radi umazanih afer in katere je svoječasno g. Davidović sam ostro napadal in odločno zahteval, da se morajo postaviti pred sodišče na odgovornost za umazana dejanja in izločiti z javnega življenja.

Konečno se sedanja vlada v svoji izjavi tudi širokousti o tem, da bo v vsakem oziru posnemala zapadne demokratične države in se jim približala posebno s svojim delovanjem na kulturnem polju.

Tudi v tej točki sedanji vladi ne moremo zaupati, ki stoji na čelu ministrstva prosvete mož, ki nam s svojo preteklostjo jamči edino le za to, da bo skušal posebno na šolskem polju v kali udušiti vsak napredek.

Propovedniki našega narodnega in državnega edinstva so te dni v narodni skupščini ostro kritizirali vladno izjavo in primerjali njeno vsebino s praktičnim delovanjem njenih ustvariteljev in prijateljev, ki so se spreminjajoči barvo liki kameleon krčevito zvijali pod krutimi in težkimi udarci opozicijskih govornikov.

Padla bo v narodni skupščini na naslov te izjave še marsikatera pikra beseda in izrečena bude še marsikatera upravičena obsodba, in tudi mi slovenski radikali, ki stojimo na stališču Vidovdanske ustave in narodnega in državnega edinstva, bomo z vso potrebno pažnjo zasledovali delovanje sedanje vlade in njenih posameznih predstavnikov ter opozorili naše pristaše na vse ukrepe, katere bo sedanja vlada podvzela in s katerimi bo kršila Vidovdansko ustavo in interese naše edinstvene države. Naše delo bo sicer težko, ker bodo predstavniki sedanje vlade v svojih časopisih peli slavospeve vsakemu in tudi najbolj protizakonitemu ukrepu, in sedanjo vlado slikali pred našim zapeljanim in zbeganim ljudstvom v najbolj bleščečih barvah. Toda z vztrajnostjo, žilavostjo in doslednostjo bomo premagali tudi največje zapreke in poskrbeli za to, da bo naše ljudstvo resnično in nepristransko poučeno o delovanju sedanje vlade.

Toliko pa je že danes gotovo, da naše notranje politične razmere toliko časa ne bodo urejene, dokler bode uganjal dr. Korošec posebno politiko za Slovenijo, dr. Spaho zopet svojo politiko za Turke in dokler bo Stepan Radić gonil svoje republikanske lajne. Davidović pa brenkal na centralistične gosli.

Mariborska oblast.

Kar smo pričakovali, se je zgodilo. Pristaši SLS so bili že od nekdaj proti temu, da se ustanovi za mariborsko pokrajino posebna oblast s sedežem v Mariboru.

Sicer so bile svoječasno tudi druge stranke proti ustanovitvi mariborske oblasti, vendar pa so nasprotniki te ustanovitve v boju z njenimi zagovorniki in z branitelji Vidovdanske ustave propadli, tako da se je mariborska oblast z imenovanjem velikega župana po težkem boju vendarle vzpostavila in so ustanovitev te samostojne oblasti za mariborsko pokrajino vsi narodni Slovenci pozdravili s kar največjim veseljem, ker so bili kot poznavalci narodnih in gospodarskih razmer v mariborski pokrajini trdno prepričani, da je le z aktiviranjem mariborske oblasti zajamčen narodni, gospodarski in kulturni napredek njenega prebivalstva.

Z vpokojitvijo velikega župana pa je SLS mariborski pokrajini dala hud udarec, ker mariborska oblast ni dobila novega velikega župana, temveč bo njegove posle opravljal dr. Vodopivec, ki pa ni imenovan velikim županom, tako da je nova vlada pod patronanco voditelja SLS s tem ukrepom kr-

šila Vidovdansko ustavo in našo mariborsko pokrajino postavila pod kuratelo ljubljanske oblasti.

Narodni, gospodarski, socialni in kulturni odnošaji v mariborski pokrajini so tako bistveno različni od onih v ljubljanski oblasti, da je uspešno delo v politični upravi naše pokrajine le tedaj mogoče, če ji načeluje mož, ki do podrobnosti pozna naše posebne prilike, katerim morajo odgovarjati tudi njegovi ukrepi.

Voditelji SLS, ki pri vsaki priliki naglašajo, da so edini pravi zastopniki našega ljudstva, so z svojim ukrepom glede mariborske oblasti izdali naše narodne, gospodarske in kulturne interese in s tem jasno pokazali, da jim ne leži na srcu dobrobit celokupnega prebivalstva naše mariborske oblasti, temveč le njihovi sebični, strankarski nameni in cilji, ki stremijo za tem, da bogata mariborska pokrajina postane molzna krava ljubljanske oblasti, kateri je na milost in nemilost izročena v popolno gospodarsko izkoriščanje.

Že bližnja bodočnost bode pokazala, da smo prorokovali mariborski oblasti isto nesrečno usodo, katera jo bode v resnici tudi zadela, ako se mariborska oblast ne bode vzpostavila z imenovanjem mariborskega velikega župana.

Katastrofalno neurje in strašne poplave na Gorenjskem.

Divna Gorenjska je postala žrtev velike poplave. V petek dne 8. t. m. okoli 9. do 10. ure zvečer je divjala nad Gorenjsko strahovita nevihta, kakršne stari ljudje že desetletja ne pomnijo. Prav posebno so prizadete okoliške občine Škofjeloke in to: Puštal, Polhovgradec, Ločnica pri Medvodah, kakor tudi Medvode same. Škoda, ki jo je povzročila ta nevihta, je naravnost katastrofalna za omenjene kraje in se ceni na težke milijone dinarjev. Kakor posnemamo iz poročil, se je utrgal oblak in v trenutku so bili vsi kraji popolnoma pod vodo. V puštalski grapi je voda odnesla dninarju Jankoviču štiri otroke. Kmetu Fojkarju so valovi kratkoma splavili oba otroke iz postelje ter jih odnesli. Žena in mož sta si z veliko silo rešila življenje. Popolnoma je razbita tudi žaga g. Križnika ter več drugih poslopij. Neizmerna nesreča je doletela lesnega industrijalca Hribernika, lastnika dveh parnih žag, katere je voda s stroji in turbinami vred popolnoma

odnesla, tako, da se ne pozna niti mesto, kjer so stale žage. Sam Hribernik trpi škodo od 2 milijonov dinarjev. V ločniški grapi je porušenih več hiš, veliko jih je pa popolnoma izginilo s površja. Skupno število pogrešanih oseb v hrastniški in ločniški grapi znaša 12 do 15. Hudo je divjalo neurje tudi nad Polhovem gradcu in Dobrovo. Najhujše je bilo ob strugi Gradaščice. Voda je najprvo podrla neko žago in na to še druga poslopja. Vsa polja in tako vsi letošnji pridelki so popolnoma uničeni. Voda je vdrla celo na Vič in napravila veliko škodo na njivah. V celoti je škoda neprecenljiva. Kralj Aleksander je dobil že v jutranjih urah poročilo o strahoviti katastrofi v Sorški dolini. Ob 13. uri je prispel že na lice mesta in si ogledal opustošene kraje. Kralj se je prijazno razgovarjal s kmeti, ki so prizadeti vsled te nevihte ter jih tolažil in bodril. Pomoč je nujno potrebna.

Nabirajte prispevke za naš tiskovni sklad!

Inozemski tisk o vladi g. Ljube Davidoviča.

Vladni organ »Čehoslovenska republika« piše med ostalim sledeče: »Da položaj Davidovičeve vlade ni v redu in tudi ni dober, to je itak znano. Sedaj sta v opoziciji stranki Pašića in Pribičevića. Vlada, ki ima tako močno opozicijo, ne more delati gladko, ker sta Pašić in Pribičević velika nasprotnika...«

Italijanski list »Il Secolo« se izraža o stanju vlade naslednje. V celi Jugoslaviji vlada ogromno nezadovoljstvo proti sedanjemu ministru prosvete dr. Korošču. Vsi se sprašujejo, kako se je moglo tako važno mesto poveriti enemu neprijatelju narodnega edinstva. Davidovičevi ministri prejemajo velike množine pisem in brzojavk proti dr. Korošču. Vlada, ki ima v mislih to nezadovoljstvo, gleda, da Korošču poveri portfelj notranjih del, ali pošto in telegraf. Klerikalci protestirajo, bodo pa morali popustiti.

Razen tega raste med privrženci g. Davidoviča veliko nezadovoljstvo proti ministru financ g. dr. Spahi. Istotako tudi proti dr. Hrasnici, ministru pravde, ker je dokazano, da je pustil za časa vojne v Kragujevcu usmrtiti veliko število Srbov. Tedanji čas je bil Hrasnica vojni sodnik v avstrijski službi. Radičevići pa ne gredo v vlado radi tega, da se ne bi kompromitirali kot sluge — kralja in države.

Občinske volitve.

Vrhloga pri Slov. Bistrici. Gospodarska in delavska stranka (radikalna) 3, Gospodarska stranka (klerikalna) 6 odbornikov.

Sv. Martin na Pohorju. NRS 2, SLS 5 odbornikov.

Morje p. Framu. NRS 3, SLS 4 odbornike.

Krčevina p. Mariboru. Napredna gospodarska stranka (NRS, JDS, NSS) 9 odbornikov, socijalistična 8 odbornikov. Klerikalna kandidatna lista je bila radi ponarejenih podpisov razveljavljena.

Od ostalih občin prinesemo točna poročila v prihodnji številki.

Pokret NRS v mariborski oblasti.

Redni letni občni zbor

sklicuje krajevna organizacija NRS za II. mestni okraj (graško predmestje) za četrtek dne 14. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilno Vidmar v Mlinski ulici.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika.
2. Volitve pododbora.
3. Slučajnosti.

Radikali II. okraja, pridite vsi!

Redni letni občni zbor

sklicuje krajevna organizacija NRS za III. mestni okraj (Melje) v nedeljo dne 17. avgusta 1924 ob pol 10. uri dopoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika.
2. Volitev odbora.
3. Slučajnosti.

Udeležba je obvezna.

Maribor. Običajni radikalski zbor ima krajevna organizacija NRS za V. mestni okraj (Magdalensko predmestje) dne 16. avgusta 1924 ob 7. uri zvečer v gostilni Nendl. Za člane je udeležba obvezna; radikali iz drugih mestnih okrajev dobrodošli.

Prijateljski sestanek slov. radikalov III. okraja za mesto Maribor se je vršil v soboto dne 9. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni pri Kosiču na Meljski cesti. Na tem sestanku, ki je bil prav dobro obiskan, so bili zastopani tudi radikali iz I. in II. mestnega okraja. Po kratkem poročilu funkcionarjev krajevne organizacije o delovanju III. pododbora, je predsednik oblastnega odbora dr. Rudolf Ravnik poročal o poteku sej širšega glavnega odbora NRS v Beogradu, in o današnjem političnem položaju. Govornik je omenil, da mu ostanejo seje v Beogradu v neizbrisnem spominu, in da je NRS tako disciplinirana in močna, ne le po številu pristašev, temveč posebno še po duševnih silah in sposobnostih voditeljev in poslancev, da ji je trajna bodočnost v naši državi zagotovljena. Sedanja politična situacija ni vzdržljiva, in bo Narodna Radikalna Stranka zopet tista sila, ki bo rešila državo iz onega kaosa, v katerega jo je pahnila sedanja izprotinarodnih in protiučinskih skupin sestavljena vlada. Dr. Ravnik je apeliral na navzoče zborovalce, da se morajo z navdušenjem poprijeti agitatoričnega dela v stranki, katere pristaš ali član biti naj bo vsakemu poštenemu Jugoslovancu v čast in ponos. Govornikovim besedam je sledilo burno odobravanje. Tajnik Janko Trošt je nato spregovoril nekaj besed o namenu in pomenu takih prijateljskih sestankov, pri katerih se naj slov. radikali med seboj spoznava in izpopolnjujejo v splošni izobrazbi in poznavanju predpisov, kateri se tičejo delovanja v društvenih in strankinih organizacijah. V odbore se morajo vsepovsodi izvoliti možje, ki so tudi sposobni, v prvi vrsti pa tudi voljni poprijeti se resnega in neustrašenega dela za razširjenje

NRS v mariborski oblasti. Na prijateljskem sestanku se je tudi sklenilo, da se vrši redni letni občni zbor krajevne organizacije III. okraja v nedeljo dne 17. t. m. v gostilni pri Vidmarju v Mlinski ulici.

Tajništvo NRS (srezke in krajevne organizacije za mesto Celje) posluje vsak ponedeljek, sredo in petek od 14. do 15. ure v strankini pisarni v Celju, Kralja Petra cesta 28, I. nadstropje, levo. — V gori navedenem času je strankin tajnik na razpolago vsem pristašem stranke za informacije in eventualna pojasnila. — Srezki odbor NRS v Celju.

Opozorilo. Kdor želi pristopiti v NRS in ne pozna funkcionarjev posameznih mestnih pododborov, naj se zgleda v oblastnem tajništvu NRS, Frančiškanska ulica 14, kjer bo podpisal pristopno izjavo. Oblastno tajništvo jo potem odda pristojnemu pododboru dotičnega mestnega okraja.

Politični pregled.

Delovanje nove vlade. Dne 6. t. m. se je vršila prva seja narodne skupščine. Predsednik sedanje vlade g. Ljuba Davidović je prečital delovni program vlade, ki je zelo pomanjkljiv, ker ne omenja v celi deklaraciji niti Vidovdanske ustave, katera je steber naše države. K vladni izjavi zavzemamo naše stališče na drugem mestu. Debata o programu vlade se nadaljuje. Opozicija zavzema najostrejša stališča proti sedanji klerikalno-turški vladi.

Londonska konferenca. Reparacijska komisija je prispela na konferenco. Vršila so se pogajanja med nemško delegacijo in reparacijsko komisijo. Dosežen je sporazum. V soboto popoldne so bili protokoli o sporazumu podpisani. Nemški člani komisije priznavajo, da so se pogajanja glede gospodarske izpraznitve Porurja razvijala ob popolni enakopravnosti Nemcev. Zavezniki so nemške argumente vseskozi vpoštevali. Francoski ministerski predsednik Herriot, general Nollet in fin. minister Clementel so odpotovali v Pariz. Takoj po prihodu se je vršila v Elyseju seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o vprašanju vojaške izpraznitve Porurja in o vprašanju, ali naj ostanejo francoski in belgijski železničarji na porenjskih železnicah. General Nollet želi, da se vrši vprašanje izpraznitve Porurja v zvezi z vprašanjem jamstev. Min. predsednik Macdonald je zagotovil Herriota pred njegovim odhodom v Pariz, da angleške čete ne bodo izpraznile ozemlja okoli Rodine, dokler ne bodo izpolnjeni pogoji iz mirovne pogodbe. Nenadni odhod francoskega premijerja Herriota in njegovih tovarišev je vzbudil splošno presenečenje. Z odhodom je prišel odločilni trenutek, da se izjavijo posamezne države, ali so za izpraznitev ali ne, in kdaj se naj izpraznitev izvrši, ali predno je Nemčiji zasigurano posojilo, ali pa da se preje zagotovi posojilo in s tem tudi reparacije. Američani in Angleži zastopajo stališče, da se preje izprazni zasledeno ozemlje, predno je podpisano posojilo, Francozi, Belgijci in Italijani pa zahtevajo, da se preje zasigura posojilo.

Bolgarska. Vlada je dne 8. tm. proglasila obsešno stanje v celi državi. Ukrep se je storil radi tega, ker so vse opozicijske stranke s komunisti sklenile, da si s silo prilaste oblast države. Razširjena je tudi vest, da hoče Todor Aleksandrov prevzeti to akcijo s svojimi pristaši in s pomočjo komunistov in zemljoradnikov, to pa baje na pritisk iz Moskve. V Sofiji vlada velika panika.

Italija. Ukrepi italijanske vlade glede omejitve tiskovne svobode niso prinesli nobenega uspeha. Vsi listi so stopili v najostrejšo borbo proti sedanji vladi. — Mussolini je postal častni občan 200 furlanskih občin. Zastopniki raznih mest so izročili Mussoliniju častno diplomu občanstva 200 občin furlanske pokrajine.

Dopisi.

Mariborske novice.

V petek dne 8. t. m. so našli na starem mestnem pokopališču 72-letno Marijo Vehar, ki je ležala na enem grobu mrtva. Komisija je ugotovila, da je staro revico zadela srčna kap. — Isti dan je bilo g. H. Pelikanu, ki stanuje v Koroščevi cesti, ukradeno iz omare več oblek v skupni vrednosti 6000 D. Ker so bila vrata zaprta, se je tat splazil skozi odprto okno in tako prispel v stanovanje. — Pred nekaj dnevi se je pojavil v Mariboru neki zelo fino oblečen gospod. Bil je ruski begunec in se je izdal za zdravnika. Obiskal je več zdravnikov ter jim izjavil, da se nahaja v zelo krtičnem položaju, da mu primanjkuje denarnih sredstev in da je na potovanju v Prago. Ker so mu denarna sredstva pošla, je bil primoran prekiniti vožnjo. Pod to pretvezo je zvalil od raznih tukajšnjih zdravnikov večje svote. Da si bi s to sleparijo lahko še več denarja nabral, se je spremenil v pravnika, ter ponovno pod to krinko zopet zaslužil precej denarja. Kot pravnik je zatrjeval, da je poklican na praško univerzo in da vsled dolgotrajne brezposelnosti ne more odpotovati, ker mu primanjkujejo za to potrebna sredstva. Komaj pa je ta goljuf odnesel pete, je že dobila tukajšnja policija od karlovačke policije obvestilo, da je omenjeni Rus čisto navaden slepar in da je pod isto pretvezo tudi že v Karlovcu ogoljufal več oseb ter naj se ga takoj aretirata. Akoravno je imel ta prefriganec jako dober nos, da je še pravočasno

pobegnil, mu vendar prednjači varaždinska oblast, katera ga je izsledila in spravila pod ključ. — V torek dne 12. t. m. se je vršil v Narodnem domu protestni shod proti ukinjenju mariborske oblasti. — Vlada je ukinila do nadaljnjega vse svinjske seje v Mariboru. Ukinitev se utemeljuje s tem, da se je baje pojavila sliovka na tem sejmu, in da obstoja nevarnost razširjenja te svinjske kuge. — Iz mariborske kaznilnice sta pobegnili kaznjenca Jakob Čimžar iz Predoselj pri Kranju in Jožef Kristofič iz Stojnic pri Ptuj. Prvi je obsojen rad tatvine na dve in pol leta težke ječe, drugi pa radi ropa na osem let ječe.

Moškanjci. (Smrtna nesreča.) Na naši žel. postaji se je v torek dne 5. tm. smrtno ponesrečil vpokojeni žel. uradnik Urh iz Karlovca. Nesrečnež je bil na živinjskem sejmu v Ptuj, ter se je vračal s popoldanskim vlakom proti domu. Med potoma je zapazil, da mu manjka listnica. Ko je vlak privozil v našo postajo, je izstopil ter se hotel z vlakom, ki je bil ravno na post. Moškanjci in pripravljen da odvozi v smeri proti Ptuj, vrtni v Ptuj, da poišče svojo listnico. Ker je bil vlak že v teku, se je nesrečnežu spodrsnilo in tako je bil zgrabljen od voza ter vržen pod kolesa, katera so mu telo naravnost razdvojila. Nesrečnež je čez nekaj trenutkov umrl. Nesrečnežu je neki prefriganec umzovič, po imenu Hasz Vilmoš iz Dugega sela, na postaji Ptuj ukradel listnico. Ker je pa tata opazovala neka dama, in zadevo takoj ovadila policiji, je bil takoj aretiran in predan sodišču.

Smolnik pri Rušah. Ko so pri našem posestniku Gornjaku iz tukajšnje občine spravljali seno, so naložili en voz ter ga pustili naloženega na nekem majhnem hribčku. Hlapec je bil pa tako nepreviden, da ni, ko je izpregel vole, podložil voza. Ker pa voz ni bil podložen, se je isti pričel premikati in končno zdrvel po strmini. Pri tem je težko naloženi voz usmrtil tudi pod strmino spečega otroka, kateremu je kolo popolnoma zmečkalo glavo, tako da je bil na mestu mrtve.

Bukovci pri Ptuj. Nenadoma je izbruhnil požar pri našem posestniku Mlinariču v ponedeljek dne 4. t. m. Požar je uničil celo gospodarsko poslopje. Radi velikega požara in vetra se je bilo bati, da se požar ne prenese na sosedna poslopja. Škoda, katero trpi posestnik vsled tega nesrečnega požara, je zelo velika ter je le deloma krita z zavarovalnino. Radi tega opozarjamo prav posebno posestnike v našem ptujskem okraju, da povišajo zavarovalnino vsaj v toliko, da je v slučaju kake nesreče škoda kolikortoliko poravnana z zavarovalnino.

Sv. Peter pri Mariboru. Kakor v ostale kraje, tako so se tudi v našo občino priklatali tatovi. Tako so dne 5. t. m. pri belem dnevu od 15.—16. ure popoldne vlomili v hišo posestnika Purgerja v Vodolah. Vlomilec je ukradel 600 Din gotovine ter jo je hotel takoj s svojim plenom odkuriti. Pot mu je zastavil domačin Protner ter hotel vlomilca prijati. Vlomilec je bil jako bojaželen in se je zoperstavljal. V bliskoviti naglici je potegnil iz žepa samokres, ter oddal nekaj strelav na svojega preganjalca. Protner je bil takoj pri prvem strelu težko ranjen in mu ni bilo mogoče več zasledovati vlomilca. Protner opisuje vlomilca, da je bil okoli 20 let star, nosil rujavo obleko ter športno čepico, katero je pa pri svojem begu izgubil. Kdor bi mogel izslediti tega predrznega tatu, naj to javi orožniški postaji pri Sv. Petru pri Mariboru.

Sv. Anton v Slov. goricah. Tudi v našem okraju so se slučajni vlovni in tatvin zelo razpasli. Tako so dosedaj neznanj tatovi v torek dne 29. p. m. vlomili v hišo Marije Malek in ji odnesli za 3700 dinarjev raznih stvari. Posestniku Ivanu Satlerju so ukradli 750 Din, posestniku Lovrencu Brumnu 4000 Din in Mariji Šalamon 825 Din. Kakor doznavamo so oblasti vlomilecem že za petami.

Vrhloga pri Slovenski Bistrici. Naša kandidatna lista »Gospodarsko kmetijske delavske stranke« je bila razveljavljena na predvečer občinskih volitev. Volilci o tem niso nič vedeli, ker se jim ni moglo več obvestiti. Naša skrinjica bi morala biti prva in ker je bila razveljavljena, je ostala kot prva skrinjica lista »Gospodarske stranke« (klerikalne). Iz tega razloga je ta stranka dobila 60 glasov, ker so v njo metali kroglice tudi naši volilci, meneč, da je prva skrinjica naša. Zakrivil je razveljavljenje naše liste namestnik kandidata Vinko Mesarič, trdeč, da liste ni podpisal. Proti volitvam je vložil z dokazi podprt in dobro utemeljen priziv in upamo, da bodo občinske volitve razveljavljene. V tem slučaju tudi Vinko Mesarič ne uide zaslužni kazni, ker je povzročil zmoto in s tem oropal nebroj volilcev državljanjskih pravic.

Gornja Radgona. Bivši kaplan Andrej Klobasa je nekega dne v sodni dvorani v Gor. Radgoni zval tamošnjega odvetnika dr. Boezia »Nemškutarjem«. Zato je bil Klobasa obsojen v prvi instanci na 14 dni zapore, v drugi instanci pa mu je vzključeno sodišče spremnilo kaznen in sicer mora Klobasa plačati 2000 Dinarjev ali pa bo 1 teden zaprt in razven tega mora plačati tudi vse sodnijske in odvetniške stroške.

Št. Jakob v Slov. goricah. V podstrešju župnišča v Št. Jakobu se je našlo otroško okostje, ki je že več časa tam ležalo. Sodnijska preiskava je v teku.

Sv. Miklavž pri Mariboru. Gotovi krogi so strašno zacvilili, ko sem v zadnjem »Narodnem Gospodarju« poročal o tem, da je slovenska požarna bramba v Hočah svojo veselico priredila pri gostilničarju Wrussu. Ljudje, ki tega gostilničarja dobro poznajo in ga vedoma in namenoma zagovarjajo, hočejo sedaj javnosti celo dokazati, da je gostilničar Wruss Slovenec in da se tudi piše s slovenskim pravopisom. Ta trditev pa je neresnična, ker se na njegovih gostilni blišči ime s črkami, kakor sem ga vam jaz zadnjič označil. Dodatno k mojemu zadnjemu poročilu vam še naznanjam, da gostilničar Wruss lansko leto pri neki priliki, neki odlični slovenski družbi, ki je plačevala v njegove roke zapitek, niti odgovarjati ni hotel v slovenskem jeziku, in da je to storil šele tedaj, ko ga je odlični gost podučil, da živi na slovenski zemlji in da mora kot gostilničar z gosti občevati v slovenskem jeziku, ker ga bo sicer naznanil pristojni obrtni oblasti. Šele ta odločen poduk je zagrizenega Wrussa spametoval, da je z dotično družbo govoril v slovenskem jeziku. Narodnjaki, sedaj pa sodite, kdo ima prav, ali jaz, ali oni, ki Wrussa branijo in podpirajo! — Narodnjak.

Razne novice.

Novinarska vest. Dosedanji odgovorni urednik in tajnik oblastnega odbora NRS g. Janko Trošt je vsled velike zaposlenosti odložil funkcije odgovornega urednika. Mesto glavnega in odgovornega urednika je prevzel dosedanji član našega uredništva g. Ivan Pučel.

Samostojni demokrati na lovu. Samostalna demokratska stranka pošilja svoje eksponente na deželo, da nagovarjajo podeželske poštarje za vstop v klub demokratskih poštinskih uslužbencev. Čudno se nam zdi, da so ti eksponenti uslužbenci pri poštni direkciji v Ljubljani, in da imajo ti toliko časa za politično agitacijo, dočim veliko število poštinskih uslužbencev radi pomanjkanja osebja ne more priti na svoj po zakonu pripadajoči dopust. Že par dni se potika po Mariboru neki Janko Tavzes, ki po svoje nagovarja ljudi za vstop v JDS. Tudi v strokovno organizacijo poštinskih nameščencev hoče vpeljati strankarstvo, kar se mu pa gotovo ne bo posrečilo, ker so vsi poštarji preveč stanovsko zavedni in pošteni.

Največje mesto na svetu. Mesto Newyork ima 5.600.000 prebivalcev, od katerih je 2 milijona rojenih v tujini. V mestu je več Italijanov kot pa v Rimu, več Ircev kot v Dublinu, več Nemcev kot v Bremenu. Newyork ima več telefonskih aparatov kot pa London, Pariz, Berlin, Petrograd in Rim skupaj. Newyork ima pet mostov, ki so vsak daljši od 1 mile. Uprizarja se dnevno nad 2000 gledaliških in pa kinematografskih predstav. V Newyorku je 1500 cerkva raznih veroizpovedi. Nad 300.000 potnikov pride dnevno v Newyork. Vsakih trinajst minut se vrši ena poroka, vsako šesto minuto se rodi en otrok. Vsakih 51 minut se prične graditi kako novo poslopje. To je Newyork.

Izgon tujcev iz Vojvodine. Ministrstvo notranjih zadev je dalo policijskim oblastem v Vojvodini nalog, da se iztirajo vsi inozemci, ki nimajo dovoljenja za bivanje v naši državi.

Rovarski napad. Kmet Gjoka Plavšič je bil na poti iz Kobilja v Novi Sad napaden od dveh roparjev, ki sta mu odvzela 300.000 Dinarjev.

Železnica v Postojnski jami. Dne 5. t. m. je pričela voziti podzemna železnica v Postojnski jami. Proga je dolga 7 km. Železnica bo vozila štirikrat na dan.

Tvrška Ant. Rud. Legat. Prva specialna trgovina s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami, Maribor, Slovenska ulica 7, se udeleži tudi letos Industrijsko-obrtna razstava v Mariboru (15.—28. avg.) in bo imela tokrat posebno lepo, veliko in bogato stojnico (drugi oddelek stojnice 21 v šolskem posloplju v I. nadstr.). Vsi zaintereseni za pisalne stroje, p. n. odjemalci in prijatelji pisarniške stroke se posebno opozarjajo na to stojnico. — Tvrška Ant. Rud. Legat poseduje tudi strokovno šolo za strojepisje in stenografijo in začnejo novi tečajji dne 1. oktobra t. l.

Gospodarstvo.

NRS za narodno gospodarstvo.

Naša dežela je v prvi vrsti poljedelska in zato je treba posvečati posebno pozornost razvijanju in napredku poljedelstva in poljedelcev. Sedanja velika vojna je pokazala, kako je važno, ako ima država doma poljedelske pridelke in hrano za narod, in kako je potrebno za varnost in za moč države, da imamo svobodnega, premožnega in zavednega kmeta.

Treba je urediti in razviti poljedelski kredit pod najboljšimi pogoji in po ceni, kakor tudi pomagati kmetskemu zadrugarstvu v vseh njegovih oblikah.

I.

Dobro moramo varovati prirodna bogastva naše domovine in surovine za industrijo, predvsem in v prvi vrsti moramo razvijati one vrste industrije, za katere imamo zadosti surovin doma. Skrbno moramo gojiti vse, kar krepi gospodarsko samostoj-

nost države, kolikor mogoče moramo odstraniti vse, kar bi slabilo njeno gospodarsko samostojnost in bi jo vodilo v odvisnost od tujine.

Zaradi tega je treba skrbno gledati, da se vodi dobra trgovinska politika, ter da se dobro organizira in razvija ne samo produkcija, ampak tudi trgovina, zlasti s kmetijskimi pridelki, da bi korist od nadprodukcije ostala v domači zemlji in prinesla korist v prvi vrsti pridelovalcu in celemu narodu.

II.

Poleg poljedelstva in industrije smatra Narodna Radikalna Stranka, da je treba obračati posebno pozornost tudi rokodelstvu — obrtniji: kajti, čeprav je moderna tehnika jako omejila polje rokodelstvu, vendar obstoji veliko vrst obrtnij, kjer bo ročno delo tudi poleg moderne tehnike obdržalo svojo vrednost in moderna tehnika mu velikokrat celo pomaga, da se obdrži.

Tudi tukaj je treba gojiti in razvijati zadrugarstvo in skrbeti za ceneni kredit, dalje je treba pomagati obrtnikom na deželi, ki se obenem pečajo s poljedelstvom. A tam, kjer bi se ročno delo ne moglo prilagoditi sodobni tehniki, treba je obrtnikom pomagati, da se izvrši prehod v drugo vrsto dela in da ne padejo v revščino in ne propadejo.

III.

S takim delovanjem se bo naša zemlja tudi finančno okrepila in dvignila, ter bo zamogla nositi bremena, ki so potrebna, da se država ohrani in napreduje, ter razvija na gospodarskem in na prostvetnem polju.

Po kakšnih načelih je treba urediti narodne in državne finance, se zamore Narodna Radikalna Stranka po pravici sklicevati na svojo preteklost in na praktične uspehe, katere je v tem dosegla v kraljevini Srbiji, katero je našla leta 1903. Na pragu bankrotstva in katero je v teku od ne čisto 10 let pripravila najprej za balkansko, potem pa še za prošlo veliko svetovno vojno, ki je prinesla našemu narodu svobodo in zedinjenje.

Zemljo je treba gospodarsko okrepiti in jo narediti sposobno, da zamore nositi finančna bremena; ta bremena je treba pravilno, pravično in razumno razdeliti po progresivnem načelu, varovati je treba gospodarsko silo naroda, gojiti in varovati narodni kredit, ki se naslanja na javnost, red in razumno varčnost, v državnih financah z ene strani, in na gospodarsko moč in sposobnost zemlje z druge strani — to so po našem mišljenju temeljna načela dobre gospodarske, trgovinske in finančne politike.

Narodna Radikalna Stranka smatra isto tako, da spada v dobro gospodarsko politiko tudi varstvo ter skrb in razvoj narodne delovne moči, in da je za to potrebno posvečati posebno pozornost ne samo, da se dvigajo tehnične delovne sile, nego tudi žive fizične sile naroda z dobro in smotreno državno zdravstveno politiko, od katere je odvisna bodočnost in sposobnost naroda za kulturno tekmovanje. (Iz programa NRS.)

Industrijsko-obrtna razstava v Mariboru. V petek 15. t. m. se bo otvorila letošnja razstava, ki obeta biti zelo zanimiva in ki bo, kakor se vidi iz dosedanjih prijav, prav dobro obiskana. Kdor še nima vstopnice, naj se obrne takoj na razstavno pisarno v Cankarjevi ulici 5 (dekliška šola). Lesna industrija bo pri tej razstavi najbolj zastopana, pa tudi kotlarstvo, kovinarstvo, stroji in kemikalije se že nahajajo v razstavnih prostorih. Klub se nahaja kot posebni oddelek v veliki dvorani. Letos bo zajčjerejsko društvo razstavilo mnogo več zajcev kakor prejšnja leta. Nekaj posebnega bo nudila letošnja vajeniška razstava, ki bo tudi poseben oddelek. Vajenci bodo pri letošnji razstavi s svojimi krasnimi in okusnimi izdelki prav gotovo marsikaterega presenetili. Mariborski industrijci in obrtniki so uvideli, kakšne važnosti so razstave in zato so se tudi letos potrudili, da bodo obiskovalce zadovoljili in jih deloma tudi presenetili.

Mariborski trg dne 9. t. m. Dne 9. t. m. so pripeljali kmetje 15 vozov sadja, 19 vozov krompirja, čebule, kumar, fižola itd. in 7 vozov svinjskega in ovčjega mesa na trg, medtem ko je bilo pretečeni teden več kot 120 vozov na trgu. Vzrok temu slabemu obisku je slabo vreme. — **Cene mesa:** Špeharji so prodajali svinjsko meso po 30 do 35 Din, slanino po 35 do 40 Din, glavo po 25 do 28 Din in ovčje meso pa po 22:50 Din za 1 kilogram. Domači mesarji so prodajali goveje meso po 23 do 25 Din, telečje 25 do 30 Din, svinjsko po 35 Din, slanino po 40 do 44 Din, klobase 30 do 35 Din, pljuča 15 Din, jetra 10 Din, prekajeno meso 40 do 44 Din in drobnino po 7 do 10 Din za 1 kilogram. — **Perutnina.** Kokoši, petelinov in piščancev je bilo okoli 700 komadov; prodajali so se po 10 do 60 Din, 30 komadov rac po 50 do 70 Din, 15 gosk po 70 do 100 Din komad. Zajčkov je bilo 40 in so se prodajali po 10 do 50 Din komad. Za zajčjerejo se narod vedno bolj zanima. Psi. Neki kmet je prinesel tudi 4 mlade lovske pse na trg, toda moral jih je nesti zopet domu, ker tržno nadzorstvo ni dovolilo, da bi se prodajali na trgu. (Zakaj ne in kdo ima odločevati?)

Dunajski živinorejski sejem (31. 7. 1924). Goveda: dogon 582 glav, od tega 340 komadov iz Jugoslavije. Cene za kg žive teže v tisočakah aK: voli 12—17, biki in krave 12—17, slaba živina 7—12. — Svinje: dogon 4018 komadov. Cene za kg žive teže v tisočakah aK: svinje 19—24.

Tržne cene v Mariboru dne 1. avgusta 1924.

1 kg govejega mesa I. Din 25—27	1 kom. limone . . . Din 0:50—3
1 . . . II. . . . . 22—24	1 kg rožičev . . . . . 11—14
1 . . . III. 22	1 fig . . . . . 11—18
1 . . . jezik sveži 23	1 dateljnov . . . . . 30—80
1 . . . vampov 12	1 mandeljnov 50
1 . . . pljuča 12	1 orehov . . . . . 9—12
1 . . . ledvic 24	1 . . . luščenih . . . . . 30—35
1 . . . gobec 12:50	
1 . . . možgani 20	
1 . . . parklji 6	
1 . . . vime 10	
1 . . . loj . . . . . 10—20	
	Specerijsko blago:
	1 kg kave I. . . . . Din 70—75
	1 . . . II. . . . . 40—60
	1 . . . pražene I. . . . . 70—100
	1 . . . II. . . . . 48—50
	1 . . . soji 4
	1 . . . popra, celega . . . . . 35—40
	1 . . . mletega . . . . . 37:50—45
	1 . . . paprike 100
	1 . . . testenin . . . . . 12—20
	1 . . . sladkorjv prahu 22
	1 . . . v kristalu 19:50
	1 . . . v kockah 22
	1 . . . kvasa 35
	1 . . . škroba, pšen. 20
	1 . . . riževega 30
	1 . . . riža . . . . . 6:50—12
	1 lit. kisa, navadnega 2
	1 . . . vinskega 3
	1 . . . olja, namiznega 30
	1 . . . bučnega 34
	1 . . . špirta, denat. 15
	1 kom. mila . . . . . 18—20
	Žito:
	1 kg pšenice . . . . . Din 3:50
	1 . . . rži 3
	1 . . . ječmena 3
	1 . . . ovsa 2:75
	1 . . . koruze 3
	1 . . . prose 4
	1 . . . ajde 2
	1 . . . fižola . . . . . 5—7
	Mleviski izdelki:
	1 kg pšenične moke št. 0 D 5:75
	1 . . . . . 1 . . . . . 5:50
	1 . . . . . 2 . . . . . 5:25
	1 . . . . . 5 . . . . . 5—
	1 . . . . . 6 . . . . . 4:50
	1 . . . . . 7 . . . . . 4—
	1 . . . . . 7 . . . . . 7—
	1 . . . ješprenja . . . . . 6—
	1 . . . otrobov 2:50
	1 . . . koruzne moke 3:50
	1 . . . koruznega zdroba 4:50
	1 . . . pšeničnega zdroba 6:50
	1 . . . ajdove moke št. 1 . . . . . 8—
	1 . . . . . 2 . . . . . 7—
	1 . . . kaše . . . . . 6—7
	1 . . . ržene kave . . . . . 10—16
	1 . . . cikorije 25
	Krma:
	1 q sladkega sena . . . . . Din 50
	1 . . . kislega 40
	1 . . . ovsene slame 50
	1 . . . pšenične 40
	1 . . . ržene 32:50
	Kurivo:
	1 m ³ trdih drv . . . . . Din 200
	1 . . . mehkih drv 175
	1 q premoga trboveljs. . . . . 42—45
	1 . . . velenjsk. . . . . 27—30
	1 kg oglja . . . . . 1:50—2
	1 . . . koks . . . . . 1—2
	1 lit. petroleja 7
	1 . . . bencina 18
	1 kg karbida 6:50
	1 . . . sveč 20
	Zelenjave:
	1 kg salate zgodnje . . . . . Din 1
	1 . . . glavna . . . . . 1—1:50
	1 . . . štruncata 1
	1 . . . endivije . . . . . 0:50—1
	1 glava zelja zgodnj. . . . . 1—3
	1 . . . poznega . . . . . —
	1 kom. karfijole . . . . . 3—12
	1 šopek spargelnov . . . . . —
	1 kupček spinče . . . . . —25
	1 kg paradiznikov 12
	1 . . . kumarc . . . . . 1—4
	1 . . . za uklosov . . . . . —
	1 buč jedilnih kom. . . . . 1—5
	2 . . . graha v stročju 1
	1 . . . luscenega . . . . . 5—7
	1 . . . fižola v stročju 1
	1 šopek petersilja . . . . . —25
	1 . . . zelenja . . . . . —25
	1 kg čebula 5
	1 . . . česna 10
	1 šop. zelenjave z kuh. . . . . —25
	1 kg kolerabe podzem. . . . . —50
	1 . . . krompirja zgodnj. . . . . 1:50—3
	1 . . . poznega 1:50
	1 . . . hrena 5
	1 . . . zelja, kislega . . . . . —
	1 . . . repe, kisle . . . . . —

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 6. avgusta so kmetje pripeljali samo 6 vozov sena, ki so ga prodajali po 50 Din, zadnji voz pa se je prodal po 35 Din za 100 kg. V soboto 9. t. m. so pa pripeljali 18 vozov sena in 6 vozov slame. Cena senu in slami je bila različna; prodajalo se je to in ono po

Le „Zlatorog“ milo da belo perilo!

35 do 55 D. za 100 kg. Ob 11. uri predpoldne je bilo razven 2 vozov vse prodano, ker je to pot vojaštvo kúpilo več sena in slame.

Žito, moka, sadje in vino. Žito, ki je obetalo bilo sprvega dobro, bo letos kvalitativno slabo. Če Slovenija ne bo izvažala preveč, ne bo trpela pomankanja, ker ima še mnogo žita iz lanskega leta v zalogi. Ker je pa žetev tudi po drugih deželah zelo slaba, se bodo cene žitu in moki zvišale, in bo moka stala malo pozneje 8 Din 1 kg, pri čemur se bo bržkone tudi konsolidirala, ker bo Rumunska, ki ima letos mnogo žita, tudi lahko izvažala. — Črešenj je bilo v mariborski okolici malo, tudi drugega sadja ni ravno preveč. Jabolka in hruške je v okolici Maribora, t. j. v Hočah in pri Št. Ilju dovolj. Kmetje jih večidel prešajo in delajo iz njih mošt, ker vedo, da letošnje vino ne bo prav dobro. V Ljutomeru pa jabolka skoraj nič ni, trta pa rodi tukaj vendar dobro.

Število sadnega drevja v naši državi. Statistika poljedelskega ministrstva izkazuje, da imamo v naši državi nasajenih 50.970.000 sliv, 7.758.000 jablan, 3.685.000 hrušk, 1.738.000 orehov, 3.458.000 oljk, 461.000 kostanjev in 5.392.000 ostalih sadnih dreves, v skupni vrednosti od 3 in pol milijarde dinarjev. Letošnji pridelek sadja pa 50 milijonov dinarjev.

Konjereja v naši državi. Kakor posnemamo iz statistike poljedelskega ministrstva se je vzgajilo od l. 1919—1923 naslednje število konj: l. 1919 1.890.000, l. 1923 1.034.140. V severni Srbiji je znašalo število konj lanske leto 75.235, v južni Srbiji 134, v Hrvatski in Slavoniji 337.657, v Vojvodini 280.000, v Sloveniji 49.748, v Dalmaciji 23.883, v 9916. Na najvišji stopnji konjereje stoje Hrvatska in Slavonija ter Vojvodina, na najnižji pa Črna gora.

Letošnji pridelek sliv v naši državi nam kaže, da bo veliko manjši od lanskega. Lansko leto smo izvozili približno 2500 vagonov, letošnja slaba letina pa bo to znižala na 1000 vagonov.

Jajčji trg. Cene istih so nasledne. Komad 1:50—1:60 Din. Izvažajo se po večini v Švico in južno Nemčijo. Cene so v Švici 175—180 švic. frankov za zaboj, v katerem je 1440 komadov.

Stanje vinogradov. Po dosedanjih službenih poročilih je ugotoviti, da bo letošnja vinska letina za 20 odstotkov slabša od lanske. V Sloveniji letošnja vinska trgatav ne bo obilna, ker je toča veliko pokvarila. Iz Madžarske in Čehoslovaške prihajajo tudi zelo slabe vesti, tako, da se splošno v Evropi ne obeta obilna vinska trgatav.

Živinske cene v Italiji. Voli Ia 5:30—5:60 lir, IIa 4:80—5:20 lir, biki 4:40—5 lir; krave Ia 5:40—5:50 lir, IIa 4:50—4:80 lir, krave za klobasarje 4:40—4:20 lir, teleta Ia živa 9:30—9:80, zaklana 11:50—11:20 lir, IIa 10:50—11:30 lir, 8:50—9:20 lir, prašiči Ia živi 7:50—7:60, zaklani 9:30—9:50 lir.

Izgledi bolgarske žetve. Po dosedanjih poročilih je letošnja žetev splošno dobra. Letošnja žetev pšenice se ceni na približno en milijon ton. Pred vojno je znašal izvoz pšenice in pšenične moke 300.000 ton, dočim je znašal preteklo leto samo 60.000 ton, tako da so morali koncem leta še uvažati romunsko pšenico. Velike nade se stavijo letos na izvoz sladkorne repe in fižola.

Rudarstvo v Avstriji. L. 1923 je bilo pri rudarstvu zaposlenih 29.000 delavcev in 2144 uradnikov. Produciralo pa se je v preteklem letu 2.685.000 ton črnega premoga, 158.000 ton rjavega premoga, 1.211.000 železne in manganove rude, 68.000 ton bakrene rude in 9400 ton sirovega grafitu.

Dunajska blagovna borza. Žito: pšenica 3300—3400, rž 2775—2825, ječmen 3075—3275, ješpren 4900—7000, koruza 2750—2850, oves 2900—2950, proso 2300—2400, kaša 4500—4900, fižol 6100—6300, grah 3300—4300, leča 5400—5800 za kg. Krma: pol sladko seno 80—90 tisoč, sladko 10 do 12 tisoč, mešana slama 60 do 65 tisoč, povezna slama 95.000—10.500 za 100 kg. Mlevski izdelki: pšenični zdrob 6100—6200, koruzni zdrob 3900—4000, pšenična moka »0« 5900—6000, moka za kuho 4900—5100, krušna moka 3900—4100, moka za krmo 2800—2900, ržena moka 4400—4500, pšenični otrobi 1775—1825, rženi otrobi 1775—1825 avstrijskron za kilogram.

Borza. Plaćati je treba za 100 angl. funtov 36.600 Din, za 100 dolarjev 8165 Din, za 100 švic. frankov 1536 Din, za 100 francoskih frankov 450 Din, za 100 laških lir 363 Din, za 100 čeških kron 240.20 Din, za 100 bolgarskih levov 60 Din, za 100 avstrijskih kron 0.1140 Din, za 100 madžarskih kron 0.11 Din.

Listnica uprave.

POZOR!

Zadnjič smo priložili listu poštne položnice in prosimo, da se jih naslovljenci pridno poslužijo in nam nakažejo naročnino, ki znaša:

za 3 mesece . . . . . Din 13.—
do novega leta . . . . . Din 26.—

Uprava »Narodnega Gospodarja«.

Lastnik: Konzorcij »Narodnega Gospodarja«. — Glavni in odgovorni urednik Ivan Pučel. — Tisk Ljudske tiskarne Maribor, Sodna ulica 20.

MAGGI-jeva zabela dopolnjena za 25 do 50% ceneje

Ne zavržite torej Vaše izpraznjene MAGGI-jeve steklenice, temveč pustite si jo od Vašega trgovca po nižani ceni zopet napolniti! Za to so pripravne samo MAGGI-jeve steklenice št. 0, 1, 2 in 3

Pazite na to, da se Vaša seboj prinešena prazna steklenica samo iz te velike MAGGI-jeve steklenice dopolni.

Cena za dve vrsti
Din 4.—; vsaka
nadajna vrsta
--- Din 1.50. ---

**MALI
OGLASI**

Uprava odgovarja le, ako se priloži znamka - za poštnino. -

Urtnarija

Ferdo Kočevar v Mariboru, Koroška cesta št. 63 se priporoča.

Posestvo

se proda v bližini Maribora. Isto obsega 20 orlov njih, travnikov, vinograda in gozda. Več se izve pri Troha Karlu, Maribor, Slovenska ulica 2

Centenemu občinstvu uljudno sporočava, da otvoriva v **soboto, dne 16. avgusta t. l.**

občinsko mesnico na Rotovškem trgu.

Cene bodo znatno nižje kakor pri ostalih mesarjih, vsled česar se priporoča za mnogoštevilen obisk.

Franc Uršič in Ljudevit Vlahovič,
mesarja v Mariboru.

Spomnite

se pri posebnih prilikah prostovoljne požarne brambe in nje rešilnega oddelka v Mariboru

z darovi za novi rešilni auto!

„Sanatorij“

MARIBORU

Privatna klinika z najmodernejšimi napravami na polju zdravstva. Sprejmejo se vsi bolniki razven umobolnih in takih z nalezljivimi boleznimi

Prosta izbira zdravnikov

Cene: I. razred Din 160.—, II. razred Din 120.—, III. razred Din 85.—.

== Prospekti na zahtevo! ==

OTVORITVENO NAZNANILO.

Dovoljujem si centenemu občinstvu naznani, da sem otvoril pod firmo

MARKO ČUTIČ

Slovenska ulica 18

koflarsko delavnico.

Po svoji dolgoletni praksi pri raznih tu- in inozemskih tvrdkah sem več vseh v to stroko spadajočega dela in se cenjenemu občinstvu priporočam za obilna naročila, ki jih bom vedno vestno in točno izvršil ter beležim

z odličnim spoštovanjem

Marko Čutič.

POZOR! AVTO POZOR!

Oglejte si našo izložbo Maribor, Aleksandrova cesta 19

kjer so stalno razstavljeni novi in stari avtomobili svetovnih znamk. Istotam so na prodaj tudi motorna kolesa, radioaparati, pisalni stroji i. t. d.

Teoretičen in praktičen pouk v vožnji z avtomobili

Izvoženi, toda dobro ohranjeni avtomobili se prevzamejo v komisijonelno prodajo. Strogo reelna, solidna in točna postrežba.

A. STOINSCHEGG, R. PELIKAN
Maribor, Aleksandrova cesta št. 19

ODEJE

flanelske in šivane za postelje, odeje za delavce, odeje za konje, perje za pernice, žimo, afrik in cvilih za žimnice ter platno za prtiče kupite najceneje v veletrgovini

R. Stermecki
— Celje št. 394 —

Trgovci en gros cene.

Cenik zastoj!

Najboljši
pisalni stroj!

Samoprodaja

Ant. Rud. Legat

Maribor

samo

Slovenska ul. 7.

Telefon 100.